

Qədim, doğma Qobustanım

QOBUSTAN

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin orqanı

Qəzet 1992-ci ildən çıxır * İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET * №008 (191) noyabr 2019-cu il

Qobustan rayon İcra hakimiyyətinin başçısı cənab Adil Məmmədov tur aksiyası öncəsi şagirdlər, valideyinlər və müşahidəçilərlə görüş keçirdi

Qobustan rayon İcra hakimiyyətinin başçısı cənab Adil Məmmədov tur aksiyası öncəsi şagirdlər, valideyinlər və müşahidəçilərlə görüş keçirdi.

Çıxışında bildirdi ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Azərbaycanın şəhər və rayonlarının 9-11-ci sinif şagirdlərinin ölkəmizi daha yaxından tanıması, onun tarixini, mədəniyyətini, adət-ənənələrini dərinlən öyrənməsi, tarixi-mədəni irsimi-

zə sədəqət və hörmət ruhunda tərbiyə olunması, müstəqillik illərində qazanılan nailiyyətləri öz gözləri ilə görmələri üçün 2014-cü ilin avqust ayından başlayaraq Prezident Administrasiyasının Regional idarəetmə və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə iş şöbəsinin təşkilatçılığı ilə şəhər və rayon icra hakimiyyətləri tərəfindən bölgələrə maarifləndirici tur-aksiyalar təşkil olunur. Cənab Prezidentimizə regionlarımıza göstərdiyi bu diqqət və qayğıya görə təşəkkür etdi.

Beləliklə, "Ölkəmizi tanıyaq" adı altında 4 mərhələdə 7 istiqamət üzrə keçirilən maarifləndirici tur-aksiyalar Azərbaycanın dörd qütübünü bir nöqtədə birləşdirdi. Belə səfərlərdə bizim günü-gündən çiçəklənən, inkişaf edən Qobustan rayonunun məktəbliləri də ilde iki dəfə iştirak edirlər. Ən əvvəl iki məqama diqqət edək: səfər zamanı məktəblilərin rahatlığı üçün hər şey düşünülmüşdür. Hər ekskursiya qrupu 40 nəfər şagird, 5 nəfər müəl-

lim-müşayiətçi daxil olmaqla 45 nəfərdən ibarət olur. İştirakçılar üçün xüsusi geyimlər hazırlanır. Hər cür rahatlığı ilə seçilən müasir avtobuslar da məktəblilərin ixtiyarına verilir. Şagirdlər getdikləri rayonların ən müasir otellərində qalır, gəzdikləri istirahət mərkəzlərinin bütün xidmətlərindən istifadə edirlər və 4 günlük vaxt isə rayonların tarixi, sosial-iqtisadi inkişafı, mədəni mühiti, özünəməxsus adət-ənənələri ilə tanışlıq üçün yetərli idi. Di-

gər bir vacib məsələ: məktəblilər hər yerdə rayonların rəhbər qurumları, ziyalılar, müəllimlər, valideynlər tərəfindən təntənə ilə yola salınır, hər yerdə də eyni ovqatla, eyni əhvali-ruhiyyə ilə qarşılanırlar. Bu, bir tərəfdən ekskursiyaların yüksək səviyyədə təşkilindən, onun əhəmiyyətindən xəbər verirsə, digər tərəfdən xalqımızın əsrlərdən gələn, bu gün də məhəbbətlə qorunan adətinin - qonaqpərvərliyinin, böyük-kiçiyə hörmətin ifadəsi idi.

Qobustan rayonunda "Ölkəmizi tanıyaq" devizi altında təşkil edilən tur-aksiyasında iştirak edən şagirdlərin yüksək səviyyədə yola salınma mərasimi təşkil edildi

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının tövsiyəsi və Prezident Administrasiyasının təşkilatçılığı ilə artıq ənənəvi olaraq beşinci ildir ki, Azərbaycanın orta ümumtəhsil məktəblərinin 9-11-ci sinif şagirdlərinin "Ölkəmizi tanıyaq" devizi altında Vətənimizin müxtəlif bölgələrinə maarifləndirici tur-aksiyaları təşkil olunur.

Bu layihənin əsas məqsədi şagirdləri ölkəmizin müxtəlif bölgələrinin müasir həyatı, tarixi, mədəni irsi, adət-ənənələri, özünəməxsus xüsusiyyətləri, ümummilli lider Heydər Əliyevin qurub yaratdığı müstəqil Azərbaycanın nailiyyətləri ilə yaxından tanış etmək, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və iradəsi ilə Respublikamızın dinamik sosial-iqtisadi inkişafı, gündən-günə abadlaşan şəhər və rayonlarımızın yeniləşən siması barədə gənclərdə əyani təsəvvür yaratmaqdır. Ölkəmizdə ötən müddətdə ilde iki dəfə olmaqla 7 istiqamət üzrə 12 tur-aksiya təşkil edilib.

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov Cəyirli kənd sakinləri ilə səyyar görüş keçirdi

Qobustan rayon Cəyirli kənd ümumi orta məktəbdə Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov Cəyirli kənd sakinləri ilə səyyar görüş keçirdi. Görüşdə Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini, aparatın şöbə müdirləri iştirak edirdi.

Sakinlər çıxış edərək rayonumuzda gedən abadlıq və quruculuq işlərinə görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər və onları narahat edən bəzi nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılmasını xahiş etdilər. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov sakinlər tərəfindən qaldırılan məsələlərin həlli ilə əlaqədar aidiyyəti qurum rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verdi.

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov Göydərə kənd sakinləri ilə səyyar görüş keçirdi

Qobustan rayon Göydərə kənd ümumi orta məktəbdə Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov Göydərə kənd sakinləri ilə səyyar görüş keçirdi.

Görüşdə Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini, aparatın şöbə müdirləri iştirak edirdi. Sakinlər çıxış edərək rayonumuzda gedən abadlıq və quruculuq işlərinə görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər və onları narahat edən bəzi nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılmasını xahiş etdilər. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov sakinlər tərəfindən qaldırılan məsələlərin həlli ilə əlaqədar aidiyyəti qurum rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verdi.

Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov Üzümçü qəsəbə sakinləri ilə səyyar görüş keçirdi

Qobustan rayon Bədəlli kənd tam orta məktəbdə Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov Üzümçü qəsəbə sakinləri ilə səyyar görüş keçirdi. Görüşdə Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini, aparatın şöbə müdirləri iştirak edirdi. Sakinlər çıxış edərək rayonumuzda gedən abadlıq və quruculuq işlərinə

görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər və onları narahat edən bəzi nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılmasını xahiş etdilər. Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Məmmədov sakinlər tərəfindən qaldırılan məsələlərin həlli ilə əlaqədar aidiyyəti qurum rəhbərlərinə konkret tapşırıqlar verdi.

"Bayraq yürüşü"

Noyabrın 8-də Qobustan Rayon İcra Hakimiyyətinin, Gənclər və İdman idarəsinin, Təhsil şöbəsinin və Mədəniyyət şöbəsinin birgə təşkilatçılığı ilə Qobustan şəhərində Dövlət Bayrağı Gününe həsr olunmuş "Bayraq yürüşü" keçirilib.

Tədbirdə rayon gəncləri, Təhsil və mədəniyyət işçiləri, ziyalılar, idmançılar, müəllim və şagirdlər və KİV nümayəndələri iştirak ediblər. Yürüş iştirakçıları Dövlət

Bayrağı Meydanından yola çıxaraq Qobustan rayon Heydər Əliyev prospektindən Ulu Öndərin xatirəsinə ucaldılmış abidənin önünə qədər davam ediblər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2009-cu ilin noyabrın 18-də imzaladığı sərəncamla 9 noyabr tarixi Dövlət Bayrağı Günü kimi qeyd olunur. Bu tarixdən etibarən Bayraq günü Azərbaycan Respublikası ərazisində və ondan kənar yaşayan azərbaycanlılar arasında daha da təmtəraqa qeyd edilir.

Qarabağ döyüşlərinin iştirakçıları ilə görüş

Sizlər Qarabağ döyüşlərində rəşadətli vuruşmusunuz. Bütün bunlar isə hər zaman hərbi qulluqçularımıza nümunədir.

"Müharibə zamanı şəhid olmuş, öz sağlamlığını itirmiş vətəndaşlarımız cəmiyyətin dəyərli insanlarıdır, bizim qəhrəmanlarımızdır. Biz sizinlə fəxr edirik".

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

28.11.2019 tarixdə Azərbaycan Qarabağ Müharibəsi Əlilləri, Veteranları və Şəhid Ailələri İctimai Birliyinin Qobustan Rayon filialinin hesabatı keçirildi. İlk olaraq Ulu öndər H.Əliyevin abidəsi ziyarət olundu. Sonra şəhidlərin müqəddəs abidə kompleksini ziyarət olundu. Sonda isə Qobustan rayon icra hakimiyyətinin akt zalında əlillərin problemləri rayon rəhbər işçilərinin iştirakı ilə müzakirə olundu.

Çıxış edənlər inandıqlarını bildirdilər ki, orada qaldırılan məsələlər öz həllini tapacaq. Belə ki, birliyin məqsədi Qarabağ müharibəsi əlillərinin, şəhid ailələrinin

pacaq. Belə ki, birliyin məqsədi Qarabağ müharibəsi əlillərinin, şəhid ailələrinin

və veteranlarının qanuni mənafeələrini və hüquqlarını müdafiə etmək, onların müasir həyat şəraitinə uyğunlaşdırılması, sosial-iqtisadi və mədəni problemlərinin daha səmərəli həll olunmasına köməklik göstərmək, onların əməkdaşlığını və qarşılıqlı əlaqələrini möhkəmləndirməkdən ibarətdir. Qarabağ müharibəsi əlillərinin, şəhid ailələrinin, veteranlarının hüquq və maraqlarının qorunması üçün qanunvericilikdə və mövcud olan Nizamnamə ilə nəzərdə tutulmuş bütün vasitə və müdafiə üsullarından istifadə etməkdir.

YAP Qobustan rayon təşkilatı təbliğat-təşviqat işlərinə start verdi

YAP Qobustan rayon təşkilatı 23 dekabr 2019-cu il tarixdə keçiriləcək Bələdiyyə seçkilərilə əlaqədar təbliğat-təşviqat işlərinə start verdi.

Məlum olduğu kimi, 23 dekabr 2019-cu ildə ölkəmizdə keçiriləcək Bələdiyyə seçkiləri ilə bağlı 30 noyabr 2019-cu il tarixdən təbliğat-təşviqat kampaniyasına start verildi. Yeni Azərbaycan Partiyası Qobustan rayon təşkilatı tərəfindən təşviqat lövhələrinə şəkilsiz aksiyası keçirildi. Aksiya zamanı hər birində 3 nəfər könüllü olmaqla yaradılmış 9 qrup tərəfindən rayon ərazisindəki 28 təşviqat lövhəsinə hər iki tərəfdən 56 şəkil asılmışdır.

Təbliğat-təşviqat qrupları qa-baqcadan tərtib olunmuş qrafik

üzrə seçicilərlə görüş keçirəcək, əhali ilə birbaşa ünsiyyətdə olacaq, hakim partiyanın gələcək yüksək amal və ideyalarını insanlara çatdıracaqdır. Yeni Azərbaycan Partiyasının ali məramının

Azərbaycan xalqına xidmət etməkdən ibarət olduğu, regionlarda, eləcə də Qobustanda bundan sonrada həyata keçiriləcək uğurlu planların məqsədi aşılana qədər. Azərbaycanın gələcək inkişafı

yalnız cənab İlham Əliyev siyasətindən və Onun həyata keçirdiyi iqtisadi-siyasi proqramlardan asılıdır.

Rayon gənclərinin fəal iştirakı təbliğat-təşviqat kampaniyasına

xüsusi çalar qatacaq, təbliğatı daha dinamik edəcəkdir. Əhali ilə görüşlərdə rayon ağsaqqalları, partiya veteranları, ziyalılar və könüllülər iştirak edəcəklər. Görüşlər müxtəlif formalarda, ən yüksək şəkildə həyata keçiriləcəkdir.

Seçicilərlə keçiriləcək çoxsaylı görüşlərdə Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinin Azərbaycan dövlətçiliyi üçün həyata keçirdiyi misilsiz xidmətlərdən və ölkəmizin gələcək inkişaf konsepsiyasından çıxışlar ediləcəkdir. Bütün bunlar bir daha əminlik yaradır ki, Azərbaycan xalqı bir daha öz uğurlu seçimini edərək, ən layiqlilərə səs verməklə ölkənin inkişafına və tərəqqisinə səs verəcək.

AZADƏ RƏSSAM

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son on beş ildə gələcəyə hesablanmış əhatəli dövlət proqramlarının, genişmiqyaslı sosial və infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafında keyfiyyətə yeni mərhələnin əsasını qoymuş, demokratik proseslərə güclü təkan vermiş, onun beynəlxalq aləmdə nüfuzunu gücləndirmişdir.

Bələdiyyələr artıq 20 ildir ki, fəaliyyət göstərir, Azərbaycanda aparılan köklü islahatlar və yaşanan dinamik tərəqqi dövründə özünün inkişaf yolunu keçir, vətəndaşların marağı və mənafeləri naminə yerli əhəmiyyətli məsələlərin həllində iştirak edir, onların etibarını qazanmağa, cəmiyyətimizdə özünəməxsus yer tutmağa səy göstərir, fəallıqlarını artırır, öz səlahiyyətləri çərçivəsində konkret işlər görür.

Vətəndaş cəmiyyətinin formalaşmasında yerli özünüidarəetmə orqanlarının da xüsusi yeri və rolu vardır. Yerli özünüidarəetmə ümumavropa demokratik norması kimi 1985-ci il oktyabrın 15-də Strasburqda qəbul edilmiş "Yerli özünüidarəetmə haqqında Avropa Xartiyası"nda təsdiq edilmişdir. Avropa Xartiyasında göstərilir: "Hər bir Avropa vətəndaşı yaşadığı dövlətin konstitusiyası quruluşundan asılı olmayaraq, istər bu monarxiya olsun, yaxud respublika olsun, dövlət formasından asılı olmayaraq, istər bu federasiya olsun, yaxud unitar dövlət olsun, özünü ilk növbədə, yerli hakimiyyət səviyyəsində ifadə və təsdiq edir; o, burada onun gündəlik həyatına bilavasitə təsir göstərən qərarların qəbul olunmasında iştirak edə bilər. Yerli özünüidarənin Avropa Xartiyası yerli hakimiyyətlərin müdafiəsi və hüquq və azadlıqlarının möhkəmləndirilməsinə dair ümumavropa normalarının əsasını qoymuşdur".

Avropa Xartiyası yerli özünüidarəetməni demokratik, vətəndaş cəmiyyətində "real hakimiyyətə malik olan", "vətəndaş üçün yaxın olan idarəetməni təmin edən bilən", "geniş muxtariyyətə malik" olan orqan kimi səciyyələndirərək, "yerli özünüidarə" anlayışının mahiyyətini də açıqlamışdır: "Yerli özünüidarə dedikdə, yerli özünüidarə orqanlarının qanun çərçivəsində, məsuliyyəti öz üzərinə götürərək və yerli əhalinin mənafeyi naminə dövlət işlərinin böyük bir hissəsini nizama salmaq və onu idarə etmək hüququ və real bacarığı başa düşülür. Bu hüquq azad, gizli, bərabər, birbaşa və ümumi səsvermə yolu ilə seçilmiş üzvlərdən ibarət olan şuralar və ya yığıncaqlar tərəfindən həyata keçirilir. Şuraların və ya yığıncaqların onlara hesabət verən icra orqanları ola bilər. Bu müddəalar vətəndaşların yığıncaqlara, qanunun yol verdiyi yerlərdə referendum, yaxud vətəndaşların bilavasitə iştirakının hər hansı bir formasına müraciət etməsini istisna etmir". 2002-ci ilin avqust ayında Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında referendum yolu ilə edilmiş dəyişikliklər insan hüquqlarının təminatı, ədalət mühakiməsinin imkanlarını daha da genişləndirmişdir. İdarəçilik sahəsində də islahat

Bələdiyyənin cəmiyyətdə rolu

lar aparılmış və 1999-cu ildə, ilk dəfə olaraq, yerli özünüidarə orqanı olan bələdiyyələrə seçkilər keçirilmişdir.

Bələdiyyələrin hüquqi statusu ilə bağlı əsas müddəalar Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında öz əksini tapmışdır. Konstitusiya ilə yanaşı, yerli özünüidarəni birbaşa tənzimləyən yirminiyə yaxın qanun qəbul edilmişdir. Bunlardan "Bələdiyyələrin statusu haqqında", "Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında", "Bələdiyyə qulluğu haqqında", "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında", "Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında", "Yerli rəy sorğusu haqqında", "Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunlarını qeyd etmək olar.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının dördüncü bölməsi "Yerli özünüidarəetmə", IX fəslə isə "Bələdiyyələr" adlanır ki, burada yerli idarələrin təşkili, bələdiyyələrin statusu, səlahiyyətləri haqqında konstitusiyaya qanunu təsbit edilmişdir: "Yerli özünüidarəni bələdiyyələr həyata keçirir. Bələdiyyələr seçkilər əsasında yaradılır. Bələdiyyələr seçkilərin qaydaları və bələdiyyələrin statusu qanunla müəyyən edilir".

Bələdiyyələrin statusuna bələdiyyə mülkiyyətinə sahiblik, yerli vergilərin və ödənişlərin,

yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarının qəbul və icra edilməsi, yerli iqtisadi inkişaf proqramlarının qəbul və icra edilməsi, yerli ekoloji proqramların qəbul və icra edilməsi. Bələdiyyələrə qanunvericilik və icra hakimiyyətləri tərəfindən əlavə səlahiyyətlər də verilə bilər. Bu səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi üçün bələdiyyə üzrə müvafiq zəruri maliyyə vəsaiti də ayrılmalıdır. Belə səlahiyyətlərin həyata keçirilməsinə müvafiq olaraq qanunvericilik və icra hakimiyyətləri nəzarət edirlər.

Demokratikləşmə şəraitində vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət quruculuğu prosesində yaradılan bələdiyyələr hər bir regionu təbii və sosial-iqtisadi potensialından tam və səmərəli istifadə etmək imkanı yaradır. Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikasında demokratik əsasda təşkil edilmiş bələdiyyələrin mərkəzi hökumətlə münasibətlərinin nizamlanma mexanizmi tam işlənilib hazırlanmalıdır. Hələlik, əhalinin gündəlik həyat fəaliyyətinin təminatı ilə bağlı funksiyaların yerinə yetirilməsinə uyğun səlahiyyətlərin bir çoxu dövlət hakimiyyət orqanlarında qalmaqdadır və bu sahədə qarşılıqlı fəaliyyət texnologiyası işlənilib həyata keçirilməmişdir. Bu dövrdə daha yüksək nailiyyətlər əldə edilməsi üçün dünya dövlətlərinin təcrübəsindən istifadə edərək, əsaslı struktur və maliyyə-vergi islahatlarının aparılması, onların icra mexanizmlərinin işlənməsi və həyata keçiril-

məsi vacib şərtlərdəndir. "Sahibkarlığın inkişafına mane olan müdaxilələrin qarşısının alınması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 sentyabr 2002-ci il tarixli Fərmanı ölkədə qeyri-dövlət sektorunun inkişafını stimullaşdıran növbəti addım olmaqla, dövlət hakimiyyət orqanlarının struktur və vergi islahatında həllini tapan vacib məsələdir. Fərmanın müvafiq bəndi ilə şəhər və rayon icra hakimiyyətlərinə nəzarət və yoxlama funksiyalarını yerinə yetirən, "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında" 16 iyun 1999-cu il tarixli Əsasnaməyə əlavədə və dövlət büdcəsinin məxaric hissəsində nəzərdə tutulmayan müxtəlif qurumların (departament, idarə və s.) on gün müddətində ləğv olunması tapşırığı sahibkarlığın inkişafı ilə yanaşı, qeyri-dövlət qurumu olan bələdiyyələrin də icra hakimiyyəti orqanları ilə qarşılıqlı fəaliyyətini müəyyən qədər tənzimləyəcəkdir.

Növbəti bələdiyyə seçkiləri də 23 dekabr 2019-cu ildə keçiriləcəkdir. Artıq bütün bələdiyyə üzvləri qeydiyyatdan keçmiş və təbliğat-təşviqat işlərinə start verilmişdir. Ümid edirik ki, bu seçkilərdə layiqli namizədlər səs toplayaraq bələdiyyə üzvü seçiləcəklər. Növbəti beş ildə onların fəaliyyətlərinə uğurlar arzulayırıq.

Sumqayıt Regional Ədliyyə idarəsinin aparıcı məsləhətçisi, I dərəcəli ədliyyə qulluqçusu Quliyeva Afət Xansuvar qızı

22 noyabr - ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günü

Noyabr ayının 22-si ədliyyə işçilərinin peşə bayramı günüdür.

Bu bayram ümummilli lider Heydər Əliyevin 2000-ci il 11 noyabr tarixli Sərəncamı ilə tə-

sis olunmuşdur. Artıq ölkəmizdə ədliyyə orqanlarının yaradılmasından 95 il ötür.

Ədliyyə Nazirliyinin genişmiqyaslı işi sayəsində ədliyyə strukturlarının, məhkəmələrin

və istintaq sahələrinin bərpası təmin olunmuş, gərgin fəaliyyət nəticəsində məhkəmə aparatları tədricən bərpa edilmiş, binalar qaydaya salınmış, hüquq ədəbiyyatı kitabxanası ya-

radılmışdır.

Bu peşə bayramı gününü qeyd edən rayonumuzun ədliyyə işçiləri, eləcə də onların bayram sevincinə şərik çıxan hüquq mühafizə orqanlarının əməkdaşları,

ictimaiyyətin nümayəndələri əvvəlcə Heydər Əliyev Parkına ümummilli liderin abidəsini ziyarət edərək, önünə tər güllər düzərək onun əziz xatirəsini yad etdilər.

Hayatı gərgin mübarizələrdə keçən, bəşəri ideallar daşıyıcısı olan dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsimi aşiqənə, eləcə də bədii-fəlsəfi şeirləri ilə tarixi qədim olan ədəbiyyatımızın ustad sənətkarlarından biri kimi tanınır.

Allah, Quran, islam dini ilə Nəsimi yaradıcılığının əlaqəsizliyini məcburi şəkildə təsdiqləməyə çalışan bəzi məkrli təhlilçilər onun əsərlərinin mənə yönünü anlaşılmaz mücərrədlərə, xaosluğa səmtləndirdilər. Onlar haqsevər, imanlı, inamlı dahi Nəsimiyə "kafir", açığı, "din düşməni kimi" saxta damğa vurmağa çalışdılar. Nəsimi sözünün, kəlamının, gücü, qüdrəti haqsız hökmlərə qalib gəldi, əsrlərin üstündən adlayıb gələcəyə müzəffər ordu kimi addımladı. Şair təmkin məzmunlu əsərləri ilə sevdi, sevildi, sevilir, sevir, seviləcək sevecək..

**... Təxtəgah oldu mənə çünki sarayı- nasut,
Padişəhəm ki, mənim oldu cahani- mələkut.
... Gəl Nəsimi kibi sən kişvərini fəth edə gör,
Yoxsa kim, faydasız aləmi dutdum, ha dut.**

İ. Nəsimi ta qədimdən öz dövrünə qədər olan bütün dahilərin dünyaya baxış sistemlərindən xəbərdar olan filosof, şair-alimdir. Onun özünün dünyaya unikal baxış bucağı var. Mütəəkkür şair dünyanı müsəlman təfəkkürü ilə dərk edir, Allahı, Məməmməd peyğəmbəri poetik-fəlsəfi müstəvidə inamlı bəndə kimi qəbul edir. O, Quranı əsərləri üçün tükənməyən bənzərsiz, "bənzədilən obyekt" mənbəyi seçir. Yeri gəldikcə əsərləri vasitəsi ilə Quranın kəlməbəkəlmə ayəbəyə poetik təfsirini verir. Ərəb, fars, Azərbaycan dillərində bənzərsiz şeir nümunələri yaradan Nəsimi - eşqi aşiq, hürufi şairidir. O, həflərə rəmzi mənə verir və Əbcəd elmi ilə vəhdətdə olan fikirləri ilə bəşəriyyəti həqiqətə

Mütəfəkkür aşiq, mütəfəkkir arif..

səsləyir. Nəsiminin Allah, Məhəmməd Peyğəmbər haqqında yazdığı şeirdə bir neçə beytə diqqət yetirək:

**Ya rəsuli-fəxri aləm, seyyidü -zatü-sifat!
Bəhri-zatın gövhərisən, həm sifatin eyni-zat.
Əhmədü Mahmudu Qasım, şahü sultani-rəsul,
Küntə kənzin mədəni, həm -kəşfi həlli-müşkilat.
Vəsfini "vənnəcmü", "vəşşəmsü" təbarək söylədi,
Şaninə "təhavü" "yasın" gədi həqdən beyinat.
Elm ilə hilmü həyavü tövbəvü zöhdü vər ə
Xəlqə fəzlından irişdi rövzəvü həccü zəkət
Hər kim imanın yaqın etdi sana, ey pak din,
Layəzal oldu həmişə cavidan əndər həyat
Möminü -sadiq, müvəhhid canfəşan oldu sana,
Gərçi müşrik şübhədən pak olmadı bisəbat
Ya şəfiül müznibin, rəhm et Nəsimiyə bu gün
Hasilim iki cahanda sənsən, ey pakizə zat!**

Haqqı dərk etmək, Allaha qovuşmağın yolu, bir sözlə Nəsiminin inanc sistemi gözümüz önündə canlanır:

**Tutma şeytani-rəcimin qövlini, Rəhmanə uy,
KİM uyan şeytana cindir, tabei -Rəhman degil**

Nəsimi yol dünyasında şərin, nadanlığın uğursuzluğuna, perspektivsiz sonluğa malik olduğuna, məğlubiyətinə, kamilliyin isə uğurlu qələbə qazanacağına inanır. Buna görə də aşiq, arif Nəsimi zamanın mövcud ictimai geriliklərini inadla ifşa edir:

**Ey özündən bixəbər, gəl haqqı tanı, səndədir.
Gəl vicdan şəhrinə seyr et gör ani səndədir.**

Kamilin vurğunu, təbliğçisi olan haqsevər Nəsimi fərdi ictimai nadanlıqla vidalaşmaq, kamilliklə, kamillər dünyasına qədəm qoymağ eşqi ilə yaşayır. O, bu amal uğrunda inadlı, inamlı mübarizə aparır. Mübariz Nəsiminin ağı, ruhu, qəlbi Tanrının hökmü ilə eşq ummanına dönüb çağlayır:

**Nitq imiş aləmdə mövcud eşqimi qaim məqam
Bizə bildirdi əzəldən rəhbəri - movlayi eşq**

"Ənəlhəq" səlahiyyətli Şair aktual, bəşəri, həyati, mütərəqqi amallar uğrunda mübarizə apara-apara müdrikləşir, dahiləşir. O, yenilmə, haqq ideallarla silahlanan fərdi məni ilə cəhalet, nadanlıq dünyası ilə üz bəüz dayanıb ona meydan oxuyur.

Nəsiminin lirik qəhrəmanının qarşısında bir meqsəd durur: Əzəli əbədi var olan Həqiqətin varlığını kor təfəkkürlərə tam təfsilatı ilə sübut edib göstərmək:

**Əlfazi-Nəsimi bu gün ol möcüzədir kim,
Bənzər ana bir löləyi - şəhvar söz.**

İctimai kədəri canına hopduran Nəsiminin fərdi həyatı iztirablı yollardan keçir. Kədər-iztirab nisbətindən böyüklüyü "ənəlhəq" şüarlı Nəsiminin aşıqlılığını, arifliyini təsdiqləyən əzəli, əbədi Tanrı nişanəsidir.

...Sən bu nişanla bil məni, mən bu nişanə sığmazam

Bəli, ictimai kədər Nəsimini Allahı dərk etməyə sövq edir Kamilliyə qovuşmaq üçün çəkdiyi iztirab onu məğrurlaşdırır, insanlığın zirvəsinə qaldırır.

Həyata, elmə, idraka, gözəlliyə aşiq olan Nəsimi arifənə bəndə kimi Tanrıya yaxınlaşır. Bu yaxınlaşma sirri-Xuda və sirri-bəndəyi-Nəsimi arasında olan əlçatmaz, qibtə olunan, ulu, müqəddəs rabitədir.

Allaha, kamil insana, insanlığa sonsuz İlahi sevgisi olan Nəsimi şeirləri təhlil sərhədlərinə sığmayır.

Nəsimi yaradıcılığı çoxşaxəlidir. Nəsimişünaslıq bu yaradıcılıq haqqında hələ çox elmi araşdırmalar aparılmalıdır.

Bizdə Nəsiminin inanc sistemini ötəri də olsa nəzərdən keçirdik. Bu dahi şairin müdrik mənalı əsərləri dünyaya durduqca yaşayacaq.

**... Ey Nəsimi cahani tutdu sözün,
Öznəkallah ki, şahi-kışvərisən!**

**Qobustan rayonu Mübariz Sahibov
adına Ərəbqədim kənd tam orta
məktəbin Dil-Ədəbiyyat müəllimi
şair-publisist Mehman Rəcəbov**

**Ey Nəsimi, cümlə-cahan bildi qərarın həqq imiş.
Rəmzi-mənan, dövrü-şeyrin, fəhmi izharın həqq imiş.**

**Bir cahana can məkanı bir cahana sığmaz dedin,
Seyri-nüzul, seyri-üruc həddi-kənarın həqq imiş.**

**Eşqə layiq kamil aşiq, həqq diləyin küllisi yar,
Aşiq olan, eşqin üçün diləri-yarın həqq imiş.**

**Sən məniyi-gənci-nihan, baqi ənəlhəq demisən,
Pir muğanım, sirr dözüümün, zülmü inkarın həqq imiş.**

**İnna lillahi racun!... Lailəhəilləllahım...
Mehman der, ey Nəsimi, şeiri şüarın həqq imiş**

Rəcəbov Mehman

Siqaretin zərəri barədə nə bilirik

Müasir dövrümüzdə bəşəriyyətin qarşısında duran ən ciddi problemlərdən biri də tütündür. Tütünün insan orqanizminə ziyanları haqqında nə qədər təbliğat aparılsa da təəsüflər olsun ki, ondan istifadə edənlərin sayı getdikcə artmaqdadır.

Hələ 1970-ci ildə Ümumdünya Səhiyyə Assambleyası ağ ciyər və ürək-damar xəstəliklərinin inkişafına həmçinin xroniki bronxit, emfizema və bir çox xəstəliklərə səbəb olan siqaret çəkmənin ciddiliyini dərk edərək dünyanın bütün səhiyyə orqanlarına müraciət etmiş, problemə qarşı lazımi tədbirlərin görülməsinin vacibliyini bildirmişdir. Həmin dövrdən başlayaraq dünyanın bir çox ölkəsində siqaretə qarşı təbliğat kampaniyaları başlamış və bu kampaniyalar bu gün də davam etdirilməkdədir.

Məlumat üçün bildirik ki, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının hesablamalarına görə, dünyada hər il təxminən 5 milyona yaxın insan siqaretin zərərli təsiri nəticəsində dünyasını dəyişir. 2020-ci ildə isə bu rəqəmin 2 dəfə artacağı gözlənilir.

Siqaret bədəndə 20 növ xərçəng xəstəliyi yaradır

Alimlər siqaret çəkməyin sağlamlığa nə qədər ağır zərər vurduğunu bildirsələr də, lakin insanlar sağlamlıqlarını təhlükə qarşısında qoyduqlarını düşünmək belə istəmirlər. Əgər onlar siqaretin törətdiyi xəstəlikləri dərinlənənlər, bəlkə də bu vərdətdən bir çox insanlar imtina edər, tütünsüz sağlam həyat tərzinə üstünlük verərlər.

Mütəxəssislər bildirir ki, siqaret yaşından asılı olmayaraq hər bir şəxsə mənfi təsir göstərir və orqanizmdə bir çox xəstəliklər yaradır. Siqaretin yaratdığı ən ağır xəstəliklərdən biri də xərçəngdir. Ağ ciyər xərçəngi, qidaborusu xərçəngi, tənəffüs üzvləri xərçəngi və s. Siqaretin

retnikotiv və menoksidkorbenkimi öldürücü tərkib hissələri bədən üzvlərində, ağciyərdə, bağırsaqlarda ölümlə nəticələnən xərçəngə yaranıcı virusların törənməsinə zəmin yaradır. Adamlar siqareti çəkməyə başlayarkən, onun mənfi təsirlərinə məruz qalır. İnsanlar siqaretin tərkibində olan nikotini alırlar. Nikotin alkoqol və kokain qədər güclü təsirə malikdir. Alimlər mütəxəssislərinin gəldikləri qənaətə görə, siqaret çəkmək insan sağlamlığına ziyan yetirməklə yanaşı, beyin

ni iş fəaliyyətinin ölçüsünü azaldır. Tədqiqatçılar 11-64 yaş arası şəxslərin qavrama dərəcəsi ni ölçərkən bu nəticəyə gəliblər ki, uzun illər boyu siqaret çəkən şəxs qocaldıqda sağlam və geniş fikrə, dərin düşüncəyə malik olur. Eyni zamanda siqaretin işahı azaldır. qidanın həzmini ağırlaşdırır, sümük boşluğu və digər ciddi problemlərə səbəb olur. Onu da əlavə edək ki, siqaret yuxu sistemini qarışdırır və oyanmanı çətinləşdirir, ümumi iş qabiliyyətini və fəaliyyəti azaldır, görmə qabiliyyətini çətinləşdirir, ağız boşluğunda pis qoxu yaradır.

İnfarktı yaranan əsas amillərdən biri də nikotindir

Siqaretin törətdiyi qorxulu xəstəliklərdən biri də infarktdır. Tütün məhsullarından istifadə edən şəxslərin ürəyində qan dövranı azalır və ürəyin fəaliyyəti zəifləməyə başlayır. Damarların kilidləşməsinə və qan dövranının fəaliyyətini əngəlləyən nikotin qan təzyiqini artırır və bu da infarktin yaranmasına

şərait yaradır. Araşdırmalar göstərir ki, infarkt keçirən xəstələrin 85%-i siqaret çəkən şəxslərdir ki, buna da əsasən kişilər məruz qalır.

Uşaqları siqaret tütüsündən qoruyun

Siqaretin böyük bəlalardan biri də onun passiv şəkildə yayılmasıdır. Belə ki, siqaret çəkən şəxsin yanında durmaq və ya onunla təmasda olmaq nəticəsində tütünün zərərli maddələri insan orqanizminə daxil olur ki, bu da passiv tütün çəkmə adlanır. Bundan ən çox əziyyət çəkənlər isə uşaqlardır. Siqaretin fəsadlarının nə demək olduğunu bilməyən uşaqlar onun tütüsünü qəbul edirlər. Bu onların hələ tam formalaşmayan orqanizminə dəhşətli dərəcədə mənfi təsir göstərir. Gələcəkdə bir çox xəstəliklərin yaranmasını sürətləndirir. Əgər hər hansı valideyn siqaret çəkirsə, öz övladı ilə təmasda olarkən nəfəs alanda belə uşağa mənfi təsir göstərir, onu infeksiyalara yoluxdurur. Tədqiqatlar müəyyən edib ki, uşaqlarda infeksiyanın 13 %-i ətrafdakıların siqaret çəkməsi nəticəsində yaranır. Siqaretdən aktiv şəkildə istifadə edən uşaqlar və ya yeniyetmələrdə isə vəziyyət daha acınacaqlıdır. Onlarda sonsuzluq, kütbeynlik, əsəb kimi xəstəliklərin yaranması qaçılmazdır.

Qadınların tütüne aludəçiliyi daha təhlükəlidir

Dünya Sağlamlıq Təşkilatı

ların məlumatına görə siqaret qadınlara kişilərə nisbətən ikiqat mənfi təsir göstərir. Gündəlik həyatda çətinliklərə qarşı olaraq daha çox stres keçirirlər və bu stresi aradan qaldırmaq üçün siqaret çəkməyi üstün tuturlar. Bu stres qadınları siqaretdən asılı edir və onu tərgitməkdə çətinlik törədir.

Hamilə qadınlarda isə siqaret daha acınacaqlı fəsadlar törədir. Əgər hamilə qadın siqaret çəkirsə və yaxud siqaret çəkən şəxsin yanında tütünü passiv şəkildə qəbul edərsə, hormonlara güclü təsirdən zərərli maddələr onun gələcəkdə dünyaya gətirəcəyi körpənin orqanizminə birbaşa daxil olur və formalaşmaqda olan orqanizmdə bir çox xəstəliklərin yaranmasına başlanğıcı olur. Hamilə qadınlarda isə doğulmamış uşaqları anabətnində zərər çəkir. Cılız, zəif uşaqların doğulması, hətta ölü doğuşların ehtimalı artır. Siqaret çəkən qadın uşağı əmizdirən zaman nikotin ana südü vasitəsilə körpəyə keçir.

Siqaretə yox deyək

Hazırda dünyanın bir çox ölkələrində olduğumuz kimi, Azərbaycanda tütün mübarizə ciddi şəkildə aparılır. Belə ki, KİV-də, radio və televiziyalarda tütün əleyhinə müxtəlif təbliğat kampaniyaları aparılır. Dünyatəcrübəsinin göstərdiyi kimi, tütün məmulatlarının qiymətlərinin və vergilərinin artırılması siqaret çəkməyə qarşı kompleks mübarizə siyasətinin effektiv komponentlərindən biridir. "Siqaret çəkmənin məhdudlaşdırılması haqqında" qanun layihəsi Milli Məclisin gündəliyində duran məsələlər arasındadır. Dövlət səviyyəsində bu problemin aradan qaldırılması yolunda müəyyən addımlar atılmaqdadır. Əslində bu haqda müəyyən qaydalar olsa da əfsuslar olsun ki, bu qaydalara siqaret çəkən vətəndaşlarımız riayət etmir. Belə ki, hazırkı qanunvericiliyimizə əsasən siqaretin

təhsil, idman, səhiyyə və mədəniyyət müəssisələrində çəkilməsi və satışı qadağandır. Lakin bütün tədbirlərlə yanaşı, ictimaiyyət də bu ciddi problemə biganə qalmamalı, hər bir şəxs bu yöndə təbliğat aparmalı, ictimai yerlərdə siqaret çəkənlərin qarşısını almağa çalışmalıdır. Unutmayaq ki, ictimai yerlərdə özümüz də bilmədən qəbul etdiyimiz zərərli tütünlər gələcək həyatımızda bizə problemlər yaradır. Hazırda dünyanın bir çox ölkələrində olduğu kimi Türkiyədə də bu yöndə ciddi addımlar atılır və az müddət keçməsinə baxmayaraq, müsbətə doğru nəticələr əldə olunur. Biz də inanırıq ki, Respublikamızda aparılan təbliğatlar və tətbiq olunan qadağalar sayəsində siqaretə aludə olanlar bu pis vərdətdən yaxa qurtaracaqlar.

Təhsil və tərbiyə müəssisələri habelə onların əraziləri səhiyyə və tibbi-reabilitasiya müəssisələri habelə onların əraziləri məişət obyektləri sosial xidmət müəssisələri, teatr və kinoteatrlar, oxu zalları, kitabxanalar, muzeylər, habelə digər mədəniyyət obyektləri uşaq meydanları, yeraltı və yerüstü piyada keçidləri və çoxmərtəbəli yaşayış binalarının ümumi istifadə olan yerləri, yanacaq doldurma məntəqələri o cümlədən tezalışan maddələrin saxlandığı bina və müəssisələr habelə bu maddələrin daşındığı nəqliyyat vasitələri istisna olmaqla (bu yerlərdə siqaret çəkilməsi ümumiyyətlə qadağan edilir) siqaret çəkilməsinə yol verilə bilən digər dövlət, idarə, müəssisə və təşkilatlarında Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 3 aprel tarixli 127 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş tələblərə uyğun tütün çəkmək üçün xüsusi ayrılmış açıq yerlərin vəziyyətini qiymətləndirmək üçün Qobustan rayon Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzi yoxlamalar keçirdəcək.

Tütün çəkilməsinə yol verilə bilən idarə, müəssisə və təşkilatlarında tütün çəkmək üçün xüsusi ayrılmış qapalı yaxud xüsusi ayrılmış açıq yerlərin təşkil edilmədiyini hallarda dövlət idarə, müəssisə və təşkilatlarında belə yerlərin yaradılması barədə təkliflər vermək, təklifləri icra etməyən idarə, müəssisə və təşkilatlarının cavabdeh şəxsləri barədə inzibati xətalər Məcəlləsinin 12.2 maddəsinə əsasən inzibati tədbirlər görmək nəzərdə tutulmuşdur.

Bəli, hamılıqla çalışmalıyıq ki, həyatda ən böyük var-dövlət olan cansağlığımızı tütüne qurban verməyək. Allahın bizə bəxş etdiyi əmanəti göz bəbəyi kimi qoruyaq. Qoruyaq ki, bizdən sonra gələn nəsillərimiz sağlam olsunlar.

Qobustan rayon GEM-nin direktoru R.H.Hümbətov

YAP Qobustan rayon təşkilatı 23 dekabr 2019-cu il tarixdə keçiriləcək Bələdiyyə seçkilərlə əlaqədar təbliğat-təşviqat kampaniyasını davam etdirir

23 dekabr bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar olaraq Qobustan rayonunda təbliğat-təşviqat kampaniyası uğurla davam edir. Növbəti görüş Qobustan rayon Təhsil işçiləri ilə keçirilib.

Görüşü Yeni Azərbaycan Partiyası Qobustan rayon Seçki Qərargahının eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyası Qobustan rayon təşkilatının sədri Füzuli Güllaliyev açaraq bələdiyyə seçkilərindən, bu seçkilərlə əlaqədar indiyə qədər görülmüş işlərdən, dövlətimizin yerli özünüidarəetmə orqanı olan bələdiyyələrə olan yüksək diqqət və qayğısından, eləcə də, gələcəkdə bələdiyyələrin qarşısında duran vəzifələrdən danışıb.

Füzuli Güllaliyev həyata keçirilən irimiqyaslı layihələrin, məhz Yeni Azərbaycan Partiyasının və onun Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin adıyla bağlı olduğunu və bütün bunların hər bir vətəndaşın gözü qarşısında baş verdiyini seçicilərin diqqətinə çatdırıb. Azərbaycan xalqı xoşbəxt ki, bu gün cənab Prezident İlham Əliyev ulu ön-

dər Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi siyasəti uğurla davam etdirir. Bu gün Azərbaycanda təhsilə qayğı ən yüksək səviyyədədir. Bu sahədə həyata keçirilən hər bir islahat ilk növbədə Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə hesablanıb. Hazırda Azərbaycan məktəblərinin 90%-dən çoxu komyuter və digər informasiya-kommunikasiya texnologiyaları avadanlıqları ilə təchiz edilib. Ölkəmizdə son 15 ildə heç bir dövrdə olmayan qədər məktəblər tikilib, bir çox məktəblər üçün yeni korpuslar inşa olunub. Bu proses ən ucqar bölgələrimizi də əhatə edib. Məktəblərin maddi – texniki bazasının gücləndirilməsi istiqamətində də mühüm işlər görülüb. Bu gün davamlı olaraq təhsil sahəsində islahatlar həyata keçirilməkdədir. Məhz buna görə də cənab İlham Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısında əvəzolunmaz fəaliyyəti, hesabagəlməz xidmətləri dövlətimizi azad və xoşbəxt görmək istəyən hər bir kəsin ürəyindədir.

YAP tərəfindən irəli sürülən namizədlərin xalqımız tərəfindən yekdil də-

stək alacağına inandığını bildirərək, seçiciləri Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə dəstək olmağa çağırıb. Qobustan rayonunda rayon sakinlərinin YAP-a, partiyanın Sədri, ölkə Prezidenti İlham Əliyevə inamı çox güclüdür. Qobustanlılar bu inamı keçirilən bütün seçkilərdə nümayiş etdirmişlər. Zəngin seçki təcrübəsinə malik olan rayonumuzda bütün seçki proseslərində hər zaman yüksək seçici fəallığı nümayiş olunubdur. Əminliklə deyə bilərik ki, bələdiyyə seçkiləri də rayonumuzda uğurla keçəcək, seçicilərimiz Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə böyük dəstək olacaq və onlara səs verəcəklər. Görüşdə çıxış edən təbliğat qrupunun üzvlərindən Əsgərov Valeh, Şahbazov Ruslan, Abdələzizov Əlibəy və digərləri çıxış edərək 23 dekabr 2019-cu il bələdiyyə seçkilərində seçiciləri fəal iştirak etməyə, ölkəmizin hərtərəfli inkişafının davamlı olması naminə Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədlərinə səs verməyə çağırıblar.

Bildiriş

Azərbaycan Respublikası Baş prokurorunun müavini cənab Namiq Əsgərov Qobustan və Şamaxı rayon sakinlərinin qəbulu keçiriləcəkdir.

Qəbul 06 dekabr tarixində saat 10:00-da rayon prokurorluğunun inzibati binasında olacaq.

Qəbulda iştirak etmək istəyən Qobustan rayon sakinləri qeydiyyatlarının aparılması üçün rayon prokurorluğuna müraciət edə bilərlər.

2019-cu ilin dekabr ayı ərzində vergi orqanına təqdim edilməli olan bəyannamələr, hesabatlar, ödənilməli vergilər və sığorta haqqları barədə YADDAŞ

◆ Məcburi dövlət sosial sığortası və işsizlik sığortası üzrə 2019-cu ilin noyabr ayı üzrə hesablanmış sığorta haqları 2019-cu ilin dekabr ayının 16-dan gec olmayaraq tam həcmdə nağdsız formada dövlət büdcəsinə ödənilməlidir.

2019-cu ilin noyabr ayına görə vergi ödəyiciləri tərəfindən tədiyyəçisi olduqları

- ◆ Əlavə dəyər vergisinin bəyannaməsi,
- ◆ Aksiz bəyannaməsi,
- ◆ Yol vergisinin bəyannaməsi,
- ◆ Mədən vergisinin bəyannaməsi,
- ◆ Pul vəsaitlərinin nağd çıxarılmasına görə sadələşdirilmiş verginin bəyannaməsi və
- ◆ Uduşlardan (mükafatlardan) əldə edilən gəlirdən ödəmə mənbəyində tutulan verginin bəyannaməsi

2019-cu ilin dekabr ayının 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim edilməli və təqdim edilmiş bəyannamələr üzrə hesablanmış vergilər həmin müddətdə tam həcmdə dövlət büdcəsinə ödənilməlidir.

◆ Daşınmaz əmlak təqdim edən şəxslərdən ödəmə mənbəyində tutulan sadələşdirilmiş verginin bəyannaməsi 2019-cu ilin dekabr ayının 20-dən gec olmayaraq vergi orqanına təqdim edilməlidir (vergi əməliyyat aparıldığı gün - 1 bank günü ərzində ödənilir).

◆ Muzdlu işlə əlaqədar 2019-cu ilin noyabr ayı üzrə ödəmə mənbəyində hesablanaraq tutulan vergi 2019-cu ilin dekabr ayının 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir (ƏDV və Sadələşdirilmiş vergi ödəyiciləri bəyannaməni illik - 2020-ci ilin yanvar ayının 31-dən gec olmayaraq, digər vergi ödəyiciləri 2019-cu ilin 4-cü rübü üzrə bəyannaməni 2020-ci ilin yanvar ayının 21-dən gec olmayaraq təqdim edirlər).

◆ Xüsusi notariusların 2019-cu ilin noyabr ayı üzrə hesabladığı gəlir vergisi 2019-cu ilin dekabr ayının 20-dən gec olmayaraq dövlət büdcəsinə ödənilməlidir (2019-cu ilin 4-cü rübü üzrə bəyannamə 2020-ci ilin yanvar ayının 21-dən gec olmayaraq təqdim edilməlidir).

Qeyd:

◆ 15.12.2019-cu il tarixi qeyri-iş gününə təsadüf etdiyindən məcburi dövlət sosial sığortası və işsizlik sığortası üzrə sığorta haqlarının ödənilməsinin son müddəti 16.12.2019-cu il tarixə keçirilmişdir.

◆ 20.01.2020-ci il tarixi qeyri-iş gününə təsadüf etdiyindən həmin tarixdə təqdim edilməli bəyannamələrin təqdim edilməsinin son müddəti 21.01.2020-ci il tarixə keçirilmişdir.

Art terapiya

Rəsm terapiyası, məqsəd şagirdlərin psixoloji durumlarının yoxlanılması, ən çox özünü ifadə etməkdə çətinlik çəkən şagirdlərlə aparılır. Biz bunu qrup halında təşkil etdik. Şagirdlərin isti və soyuq rənglərə münasibətini öyrəndik. Terapiyanın sonunda bütün şagirdlərin əhval ruhiyyəsinin yüksəldiyini müşahidə etdim. Maraqlı idi uşaqlar üçün.

Psixoloq Kərimova Sevil

Elan

Dəmirov Babairza Azay oğluna və ailə üzvlərinə DT və XK tərəfindən verilmiş, Qobustan rayonu Təkləmizbəbə kəndində yerləşən JN-288 nömrəli kod 30703028 torpağa mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qobustan rayonu Nəriman kənd dini icmasının (129 №-li şəhadətnamə ilə dövlət qeydiyyatına alınmışdır) təsisçilərinin 10 dekabr 2019-cu il tarixli ümumi yığıncağında 01 nömrəli protokol ilə həmin dini icmanın ləğv edilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir.

24.06.2002-ci il tarixdə dövlət qeydiyyatından keçmiş Qobustan şəhərində fəaliyyət göstərən Nəriman kənd dini icmasına məxsus möhür-şərtə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xərçəngə qarşı qidalanma: Onkoloqlar bədxassəli şişlərdən qorunmağın qaydasını tərtib etdi

Elmi araşdırmalar göstərir ki, qidalanma prinsipi şişlərin inkişaf riskini azaltmağa kömək edir. Seçenov Universitetinin Uroloji Klinikasının onkoloqları qidalanma qaydaları ilə bağlı xəritə tərtib edib. Bunları bilmək öz sağlamlığını qorumaq istəyən və yaxınlarının səhhətinin qeydinə qalan hər kəs üçün faydalıdır. Mütəxəssislər iddia edir ki, xərçəng diaqnozu qoyulubsa, bu prinsiplərə əməl etmək müalicə şansını artırır.

Bu yazıda oxucuları onkoloqların hazırladığı qidalanma qaydaları ilə tanış edirik.

Bunlar yaşıl tərəvəz adlanır, çünki onlar demək olar ki, "pis" (həzm edilə bilən) karbohidratlar deyil. Bu cür tərəvəzlər qanda şəkərin səviyyəsini artırmır və aşağı kalorili tərkibə malikdir. İstədiyiniz qəder yeyə bilərsiniz.

Ən yaxşı göyərti kəməyərəng, kəməyərəng və qəndər parlaqdır. Rəng nə qədər parlaqdırsa, bir o qədər faydalıdır. Şişlərin başlaması və inkişafının qarşısını almaq üçün tez-tez rasiona aşağıdakıları daxil edin:

- gül kələmi, qırmızı və ağ kələm
- brokoli
- ispanaq
- şalgam
- yaşıl soğan və kəvər.

Şəkərə nəzarət edirik. Hər çay qaşığı şəkərin sağlamlığa zərərli olması barədə internetdə bir çox "dəhşətli hekayə" var, şəkər zərərli hüceyrələrin böyüməsi üçün yanacaqdır. Elm bunu təsdiqləyir.

- Şəkər həqiqətən bədəndəki bütün hüceyrələri qidalandırır: həm sağlam, həm də xərçəng. Yediyimiz karbohidratlar bir növ "şəkər" şəklində parçalanır. Və bu məhsul bədəndə əsas enerji mənbəyi kimi xidmət edir. Daha az karbohidrat yeməyə başlasanız, bədən zülal və yağ kimi digər mənbələrdən də enerji alacaq.

- İnsulin hormonu hüceyrələrə şəkəri "tutmaq" və enerji yaratmaq imkanını verir. Nə qədər şəkər istifadə etsəniz, bir o qədər insulin ifraz olunur. Elmi tədqiqatlar göstərir ki, qanda yüksək miqdarda insulin xərçəng riskinin artması ilə əlaqələndirilir. Yəni, insulin normal olduqda narahat olmaq üçün heç bir səbəb yoxdur. Lakin həddindən artıq insulin xərçəng hüceyrələrinin böyüməsini stimullaşdırır.

Artıq çəki və piylənmə insulin müqavimətinə

(hüceyrələrin insulinə həssaslığı) və 2 tip diabetin inkişafına səbəb ola bilər. Bu halda qanda insulinin səviyyəsi yüksəlir və xərçəng riski inkişaf edir. Bundan əlavə, artıq çəki bədxassəli şişlərin böyüməsini stimullaşdırır.

Əgər artıq çəki yoxdursa və qanda qlükoza səviyyəsi artırmırsa, onda uyğun miqdarda şirniyyat yemək əks göstəriş verməyəcək. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının normalarına əsasən, qida və içkilər də daxil olmaqla gündə 6 çay qaşığı şəkərdən çox istifadə etməmək tövsiyə olunur.

Artıq çəki, qlükoza və ya insulinin səviyyəsi ilə bağlı problemlər varsa (bunu həm tibbi müayinə zamanı, həm də endokrinoloqa müraciət edərkən müəyyən edə bilərsiniz), şirniyyatı məhdudlaşdırmaq lazımdır. Qədrini həkimlər təyin edəcək.

Amerika Xərçəng Birliyi, Amerika Birləşmiş Ştatlarında xərçəng səbəbi ilə baş verən üç ölüm hadisəsindən birini çəki, qidalanma və ya oturmaq həyat tərzilə əlaqələndirir. Piylənmə olan insanlarda xərçəngin təkrarlanma riski var.

Sübut olunub ki, artıq çəki və piylənmə xərçəng riskini artırır:

döş xərçəngi (xüsusilə menopozdan sonra qadınlarda);

kolorektal xərçəng; endometrial xərçəng; qida borusu xərçəngi; böyrək xərçəngi; yumurtalıq xərçəngi; pankreas xərçəngi.

Bu ipucları kalorini azaltmağa, çəkini normallaşdırmağa və ümumiyyətlə sağlamlığınızı yaxşılaşdırmağa kömək edəcək.

- Yağ soyumuş şorbaların və sulu yeməklərin səhəndə yığılır. Yağı çıxarın və yeməyi qızdırın.

- Duzu məhdudlaşdırın. Bişirmə zamanı daha az əlavə etməyə çalışın və

masaya duz qoymayın. Dadı artırmaq üçün ədviyyat, şərab, limon suyu istifadə edə bilərsiniz.

- Az yağlı ət istifadə edin. Əti sobada yağsız bişirmək məsləhətdir.

- Pəhrizə daha çox tərəvəz əlavə edin. Gündə 400 qram yemək ideal normadır. Hər yeməkdə boşqabınızda tərəvəzlərin ol-

masını məsləhətdir. Nə qədər az bişsələr, bir o qədər yaxşıdır. Kartof 400 qram tərəvəzin tərkibinə daxil deyil.

- Arpa kimi bütün taxıl növlərindən istifadə edin. Blinçik, şirin kökə, çörək və xəmir hazırlamaq üçün bu undan istifadə edilə bilər.

Rusiya Səhiyyə Nazirliyinin baş onkoloqu, akademik Andrey Kaprinin sözlərinə görə, sağlamlığımızın əsas düşməni və xərçəngin tərəfdarları bunlardır:

1) Trans yağlarda bişirilən bütün məhsullar, ilk növbədə fastfud. Təhlükəli məhsullar arasında çipsi də var. Etiketlərdə trans yağlar adətən aşağıdakı adlarla maskalanır: "Qismən hidrogenləşdirilmiş yağlar", "Bərkimiş yağlar", "Modifikasiya edilmiş yağlar".

2) Tədqiqatlar göstərir ki, kolbasa, sosiska və digər konservləşdirilmiş ət

gündəlik istifadə edildikdə bağırsağ xərçənginin inkişaf riskini xeyli artırır. Xəstəliyin yayılması dünyada böyüyür, proqnozlara görə, bu xərçəng növünə yoluxanlar tezliklə ağciyər xərçəngi və döş xərçəngindən əziyyət çəkənləri ötüb keçəcək.

3) Daha sadə sözlə, etanolun parçalanması zərərli məhsulları hüceyrələrdə mutasiyaya səbəb olur ki, bu da şişin əmələ gəlməsi və böyüməsi riskini artırır. Minimum alkoqol istifadəsi zamanı sağlam orqanizmə ona dəymiş zərərini bərpa edərkən ortaya çıxan xərçəng hüceyrələrini məhv edir. Bədənin zəifləməsi və ya şəxsin alkoqoldan sui-istifadə etməsi halında xərçəng riski dəfələrlə artır. Bu gün alkoqol istifadəsi ilə yalnız qaraciyərin deyil, eyni zamanda döş, ağciyər, prostat, mədəaltı vəzi xərçəngi arasındakı əlaqənin olduğu sübut edilmişdir.

Son beynəlxalq araşdırmalara əsasən, ən təhlükəsiz spirt miqdarı - 13 dərəcəli 2,5 qədəh şərabdır.

Alkoqolun bu həddən sonrakı miqdarı sağlamlıq üçün riski əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Elm adamlarının sözlərinə görə, həftədə 6 qədəh şərab, 6 stəkan pivə və ya 14 badə həm qadınlar, həm də kişilər üçün zərərli olur. Alkoqol qəbulu arasında 1-2 gün fasilə vermək məsləhət görülür. Dozanı bir anda içmək məsləhət deyil. Bu, bədəne yükü kritik şəkildə artırır və qoruyucu mexanizmlərin, o cümlədən xərçəng əleyhinə təsirlərin azalmasına səbəb olur.

Professor xəbərdarlıq etdi - Bir kasa qatıq və bir alma...

Trakya Universitetinin Qida Mühəndisliyi professoru Hacı Güleç "Prebiotiklər: Sağlamlığımıza təsiri, istehsalı və Biotexnoloji Tədqiqatları" adlı konfransda probiotik və prebiotik konsepsiyalarını qarışdırıldığını söyləyib.

Professor bir kasa qatıqdan sonra bir ədəd alma yeməyi məsləhət görüb:

"Probiotiklər kefir və süd məhsullarında canlı orqanizmdir, onları qidalandıran təbii əlavələrdir. Probiotik və prebiotik balansını düzgün qidalanma ilə təmin edə bilərsiniz. Məsələn, bir kasa qatıqdan sonra mütəmül bir alma yemək lazımdır. Alma, yaşıl tərəvəzlər, çuğundur və yer alması ilə bədənimizə faydalı olan probiotiklər və prebiotiklər qəbul edə bilərsiniz".

Ariqlamaq və ya çəkini stabil saxlamaq üçün bəzən pəhrizlərdə yalnız süd məhsullarına yer verilməsinə mütəxəssis belə münasibət bildirib:

"Bu zaman probiotik mikroorqanizmi bağırsaqlarda ölü. Heç bir fayda görmürük. Yalnız probiotik kifayət deyil. Probiotiklər və prebiotiklərin birlikdə istifadəsi böyük rol oynayır. Ariqlamaq üçün düzgün qidalanın. Düzgün qidalanma sayəsində həm çəkini nəzarətdə saxlamaq, həm də ariqlamaq mümkündür".

Bu sözləri əsla uşaqlara deməyin!

Psixoloqlar uşaqlara bəzi sözləri deməməyi məsləhət görür.

Mütəxəssislərin fikrincə, valideynlərin yorğun və hirsli olarkən övladlarına dediyi ifadələr sonradan onlarda kəskin iz buraxa bilər.

Bu isə nəsilən-nəslə ötürülməklə fərdin inkişafına mane olur. Psixoloqların valideynlərə tövsiyə etmədiyi kəlmələr: "Bacın, qardaşın özünü səndən yaxşı aparır".

Psixoloqlar məsləhət görür ki, bu sözləri "Bu gün belə, dünən isə fərqli idin. Nəyə baş verib?"lə əvəz edin. "Tezliklə mənə dəli edəcəksən və ya səndən yorulmuşam, anana əziyyət vermə". Uşaq daim valideynlərinin diqqətini çəkməyə çalışdığından, sizin işlədiyiniz ifadələri anlamaya bilər. "Oyuncaqlar otağa səpələndə hirsliyə başlayıram".

"Səndən heç nə olmayacaq".

Psixoloqların fikrincə, bu sözü özünü yaxşı valideyn olmayacağınızdan qorxduğunuz üçün işlədirsiniz. Bu isə uşaqda özünüqiyətləndirməni aşağı sala bilər.

Çinar yarpağı bu xəstəlikləri sağaldır

Çinar ölkəmizin hər yerində yetişən, uzunömürlü və dayanıqlı olması ilə tanınan, olduqca iri bir gövdəyə və geniş yarpaqlara malik ağac növüdür. Gövdəsi mebel istehsalında istifadə edilən çinar yarpaqlarının isə insan sağlamlığı üçün saysız-hesabsız faydaları var.

Hər gün yeni bir faydası öyrənilən çinar yarpaqları xüsusilə son illərdə bitkilərlə müalicə sahəsində ən populyar məhsullardan biri sayılır.

Çinar yarpağının faydaları hansılardır?

Çinar yarpağı bir çox fərqli problemin müalicəsi üçün istifadə edilə bilər. Ən çox daşlaşmaya qarşı göstərdiyi müsbət təsirlər səbəbi ilə məşhurlaşmış olsa da, çinar yarpağını aşağıdakı faydaları da mövcuddur:

Hüceyrə yeniləyici xüsusiyyəti sayəsində yanığ müalicəsində istifadə edilir.

Yel ağrılarına yaxşı kömək edir.

Saç dərisini yaxşılaşdıraraq saçlardakı kəpəyin qarşısını alır və saç dibini gücləndirir.

Bədəndə şiş əmələ gəlməsini azaldır.

Yastığın altına sarımsaq qoymağın faydaları

Ziyafətlərdə tez-tez işlətdiyimiz və şəfa niyyətinə bol istehlak etdiyimiz sarımsağı yastığın altına qoymağı sınıadınız mı? Məhz sarımsağı yastığın altına qoysanız ortaya çıxan faydaları görəcəksiniz.

Sarımsaq qədimlərdən bəri bir çox sahədə istifadə edilən faydalı qidadır. Sarımsaq güclü ətirə və kəskin qoxusuna baxmayaraq, dünyada ən çox yayılən qidalardan siyahısında yer alır. Yeməklərdə və xəstəliklərdə şəfa niyyətinə istifadə edilən sarımsağı yastığın altına qoymaq bir çox fayda vermişdir.

Publika.az bildirir ki, Sarımsağın tərkibindəki sülfüroz maddələri sarımsağın ətirlə birləşəndə rahatladıcı bir təsir yaradır. Beləliklə, yuxuya getməyi asanlaşdırır, insana daha rahat yuxu verir.

Tərkibində bol sink olması səbəbindən bəldə və sümüklərdə yaranan ağrılara yaxşı təsir göstərir.

Fiziki çıxışda da müsbət təsir göstərən sarımsaq daha sakit və fəal olmağınızda köməkçi olur.

Təsisçi: Qobustan Rayon

İcra Hakimiyyəti

www.qobustan-ih.gov.az

Baş redaktor:

Ruslan Şahbazov

Tel.: (050) 524 28 10

(070) 224 28 10

Ünvan:

Qobustan şəhəri, Heydər Əliyev

prospekti. Qobustan Rayon İcra

Hakimiyyətinin binası.

Qəzet ayda iki dəfə çıxır

Qəzet "Son dəqiqə"

mətbəəsində çap olunmuşdur

Tiraj: 2000

E_mail: qobustanqazeti@mail.ru